

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

VỀ VAI TRÒ CỦA KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ TRONG QUÁ TRÌNH PHÁT TRIỂN ĐẤT NƯỚC

CÔNG THỎ PHỎNG NGẢ (*)

Một trong những năm niềm lỏn nhất của lịch sử loài người hiện nay là sự phát triển mạnh mẽ của khoa học và công nghệ. Cuộc cách mạng khoa học và công nghệ đã tạo ra những lĩnh vực sản xuất to lớn, mới mẻ, góp phần thúc đẩy quá trình hiện đại của xã hội loài người. Cách mạng khoa học và công nghệ, kinh tế tri thức và quá trình toàn cầu hóa là những quá trình kinh tế kỹ thuật đang diễn ra mạnh mẽ nhất hiện nay làm thay đổi nhanh chóng bộ mặt kinh tế thế giới.

Nội dung thuật ngữ "khoa học" và "công nghệ" hiện nay, về chi tiết tuy còn có những ý kiến khác nhau nhưng cơ bản nếu giống nhau ở những điểm chủ yếu.

Khoa học là hệ thống các tri thức của nhân loại về các qui luật vận động và phát triển khách quan của thế giới tự nhiên, xã hội và tổ duy con người.

Thuật ngữ *công nghệ* (technology) xuất hiện vào nửa sau của thế kỷ XIX, thay cho thuật ngữ kỹ thuật trước đây, dùng để chỉ sự ứng dụng các thành tựu của tri thức khoa học một cách có hiệu quả và rộng rãi vào thực tiễn của xã hội loài người.

Nếu xem tri thức khoa học là một hệ thống các thuộc tính và quy luật, biểu tượng thì công nghệ là một hệ thống các biện pháp ứng dụng

vào hành động, nhằm biến các ý tưởng khoa học của con người thành hiện thực sống động trong thực tế.

Theo Atlas công nghệ của Trung tâm chuyển giao công nghệ Châu Âu Thái Bình Dương (APCTT, 1997), công nghệ gồm 4 thành phần cơ bản: bộ phận máy móc thiết bị (gọi tắt là T - Technoware); bộ phận thông tin (gọi tắt là I - Infoware); bộ phận kỹ năng con người (gọi tắt là H - Humanware) và bộ phận tổ chức (gọi tắt là O - Organware). Mọi hoạt động sản xuất và dịch vụ bất kỳ nào cũng đều đòi hỏi phải sử dụng đồng thời bốn thành tố nói trên.

Lịch sử phát triển loài người đã chứng minh rằng, con người nhờ trí tuệ khoa học và công nghệ đã ngày càng trở nên văn minh hơn. Vai trò quan trọng nói với sự phát triển kinh tế xã hội của khoa học và công nghệ ngày càng nổi bật hơn. Trong nhiều kiến thức hiện nay, nói chung những lĩnh vực cơ bản thúc đẩy tăng trưởng và phát triển kinh tế xã hội. Vai trò này càng quan trọng hơn nói với những nước đang vươn lên thành một nước công nghiệp nhỏ Việt Nam.

Từ rất sớm, Hồ Chí Minh đã nhận rõ vai trò của khoa học, kỹ thuật nói với sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam là hết sức quan trọng. Từ thời trẻ ở nước ngoài, Người đã chỉ ra: "Chúng ta nếu biết rằng, trình độ khoa học, kỹ thuật của ta hiện nay còn thấp kém. Là

(*) Chuyên viên Phòng Khoa học - Tổ liệu - Tổ viết, Trường Cán bộ TP.HCM

1. Hồ Chí Minh toàn tập, Nhà xuất bản CTQG, 1995, T.11, tr.77

một nền nãi công nghiệp cô khí còi khai năng sản xuất ra máy móc, vãn dụng còi nhiều quai tri thối khoa học vãn sản xuất. Con Hoà Chí Minh nãi nếu lên quan nếm về công nghiệp hĩa nãi nõi nhĩ sau: “Muốn còi nhiều máy, thì phải mõi mang còi ngành công nghiệp làm ra máy, ra gang, thép, than, dầu... nõi lãn con nõi công phải nĩ của chúng ta, con nõi công nghiệp hĩa nõi nhĩ”⁽⁴⁾.

Xuất phát từ nền sản xuất con rất mạnh mẽ lãn hĩa, tở liệu sản xuất thu công lãn chính, muốn tở còi lãn sản xuất thì tất nhiên phải cải tiến kỹ thuật. Ngõ nĩ thông xuyên nhĩ nĩ nhĩ lãn vãn yêu cầu phải nhĩ thối vai trò của cải tiến kỹ thuật, còi nãy lãn công việc phải nõi tiến hành liên tục trong tất cả các ngành kinh tế. Muốn cải tiến kỹ thuật thì phải còi tri thối, hĩa biết về khoa học, bĩ lãn kỹ thuật vãn khoa học không thể tách rời. Mõi bĩ tiến của khoa học nếu lãn cô sũi trực tiếp cho sũi phát triển kỹ thuật vãn công lãn. Nhĩ vậy, muốn phát triển kỹ thuật thì phải phát triển khoa học mõi cách tởng ồng. Khoa học õi nãy bao gồm khoa học tõi nhiên, kỹ thuật, khoa học xã hĩa vãn nhân vãn.

Nĩ cho khoa học kỹ thuật phát triển mạnh, nõi hĩa chũi thể (tõi con ngõ nĩ) phải còi trình nĩa vãn hĩa vãn tri thối nhĩ nĩ nhĩ, sũi nghiệp công nghiệp hĩa không thể nõi tiến hành bĩ nhĩ ngõ nĩ mõi chũi nhĩ còi vãn tri thối khoa học, con ngõ nĩ mõi làm chũi nõi các phòng tiến, quy trình kỹ thuật vãn phát huy tác dụng của chúng cao nhĩ, tiến tõi phát minh ra cải mõi. Về vãn nĩa nãy, Hoà Chí Minh viết: “Máy móc ngay cang tinh xảo, nếu không còi trình nĩa vãn hĩa vãn kỹ thuật thì không thể nĩa khi nõi. Trõ nĩa làm việc theo lãn thu công, nhĩng bãy giờ làm bằng máy móc tinh xảo còi nĩa việc hĩa tập vãn hĩa, nâng cao trình nĩa kỹ thuật lãn rất cần thiết”⁽⁵⁾.

Heĩ thông máy móc, công nghệ chính lãn sũi tích lũy tri thối xã hĩa vãn tích lũy sản xuất. Mõi quan hệ giữa khoa học - công nghệ vãn sản xuất ngay cang tởi nĩa mõi thiết. Quai trình tri thối khoa học nâng thối sũi tởi thanh lãn lãnng sản xuất trực tiếp õi khắp các nõi phát triển vãn nâng

phát triển trên thế giới. Ngay nay, tri thối khoa học nõi sản xuất ra không chũi trong các cô quan nghiệp còi mõi cũi ngay trong quai trình sản xuất. Giáo dục vãn nĩa tõi nĩa kết chũi che vãn các cô quan nghiệp cũi vãn ồng dụng triển khai sản xuất. Do sũi liên thông trực tiếp giữa nghiệp cũi, sản xuất vãn ồng dụng, cho nên mõi phát minh ra nõi không con phải chũi nõi lâu nhĩ trõ nĩa nãy mõi hĩa nhĩ ngay lập tõi nõi triển khai vãn áp dụng vãn sản xuất trực tiếp. Các phát minh khoa học tởi thanh nền tảng của sũi nõi phải mõi trong việc sáng tạo công nghệ mõi, sau nõi công nghệ nõi nĩa ngay vãn ồng dụng trong sản xuất. Mõi khi, sản xuất xã hĩa gãn bĩ hĩa cô vãn các phát minh khoa học, thì các sáng chế trong công nghệ vãn khoa học sẽ luôn nõi nĩa mõi theo hĩa hĩa nãi hĩa cùng vãn sũi phát triển của tri thối khoa học vãn công nghệ nhĩ nĩa con ngõ nĩ còi khai năng chũi nhĩng hĩa biết của mình mõi cách trực tiếp vãn hoạt nĩa thối tiến nĩa tạo ra sản phẩm theo nhu cầu của mình. Mục tiêu của công nghiệp hĩa, hĩa nĩa hĩa lãn nhĩ phát triển sản xuất, bĩ lãn “Công nghiệp hĩa lãn quai trình chũi nĩa cũi bãn, toàn diện các hoạt nĩa kinh tế xã hĩa tõi sũi dụng lao nĩa thu công lãn chính sang sũi dụng mõi cách phối bãn sũi lao nĩa cùng vãn công nghệ phổ thông tiến vãn phổ thông phát tiến tiến, hĩa nãi, tạo ra năng suất lao nĩa xã hĩa cao”⁽⁶⁾.

Hĩa nay, cuối cách mạng khoa học vãn công nghệ kinh tế tri thối vãn quai trình toàn cầu hĩa diện ra mạnh mẽ tõi nĩa sâu sắc nĩa sũi phát triển của nhiều nõi, trong nõi cũi Việt Nam, thì nhĩng chũi đĩi bũi nõi trên của Hoà Chí Minh về phát triển khoa học vãn công nghệ cang cũi nhĩng quan trọng, nhĩ lãn trong giai nĩa chúng ta xã nĩnh phải phát triển khoa học công nghệ kinh tế tri thối nhĩng rũi nhĩng quai trình công nghiệp hĩa, hĩa nãi hĩa nĩa nõi.

Do nhĩi kết hĩa vãn phát triển, nĩ tất nĩa nĩa về khoa học vãn công nghệ ãi trên việc phát huy cao nĩa trí tuệ sáng tạo của con ngõ nĩ Việt Nam lãn mõi trong nhĩng nĩa dung lãn xây dựng Chũi nhĩng xã hĩa õi nõi ta theo tởi tởng Hoà Chí Minh.

4. Hoà Chí Minh toàn tập, Nha xuất bản CTQG, 1995, T.10, tr.41

5. Hoà Chí Minh toàn tập, Nha xuất bản CTQG, 1995, T.10, tr.50

6. Năng công sản Việt Nam, Vãn kiến Năng toàn tập, Nha xuất bản CTQG, Hà nĩa, 2007, T.53, tr.413.